

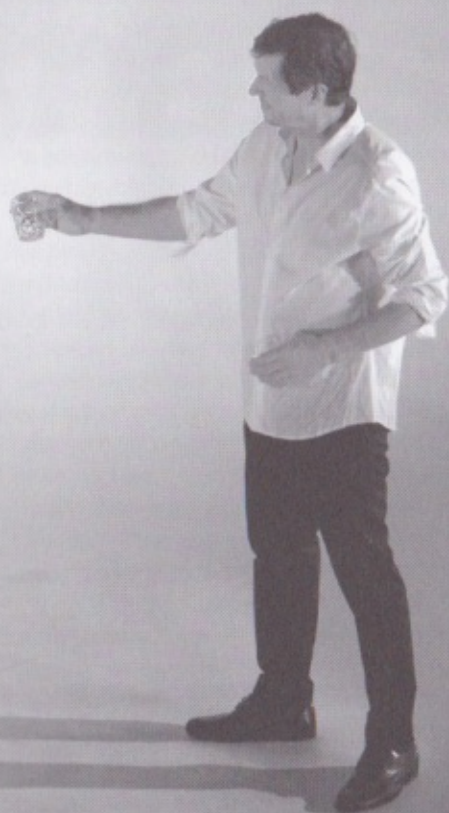
ET LÆRESTYKKE

Anders Fogh Jensen er filosof og dramatiker. For nylig debuterede han på Mammutteatret med et stykke dramatik af typen, man rent faktisk bliver klogere af at se.

Anders Fogh Jensen

(f. 1973) Ph.D., filosof, forfatter og dramatiker. Uddannet fra København, Paris og Odense. Bl.a. forfatter til afhandlingen *Projektfundet*, som er fundamentet for forestillingen *Danser alene*, som i foråret 2017 debuterede på Mammutteatret, og som fotoet her stammer fra.

Foto: Per Morten Abrahamsen

A
C
2

*Anders
Fogh Jensen*

- (f. 1973) Ph.D.
filosof, forfatter og
dramatiker.

Uddannet fra
København, Paris
og Odense. Bl.a.
forfatter til afhan-
dlingen *Projekt-
samfundet*, som
er fundamentet
for forestillingen
De danser alene,
der i foråret 2017
spillede på Mam-
mutteatret, og
som fotoet her
stammer fra.

Foto Per Morten
Abrahamsen

Anders Fogh Jensen, hvorfor bruge dramatik til at få dine pointer frem?

- Filosofen Gilles Deleuze sagde engang, at "il faut dramatiser les idées", og jeg tager ham mere bogstaveligt, end han mente det. At man må dramatisere idéerne betyder ikke bare, at man må lade modstillinger støde sammen. Men at man må vise det liv, der leves, hvis man lever disse idéer. Det er på en måde idéens test og rigtig filosofi: kan du leve det du tænker?

Den tanke, vi dramatiserer her, er tanken om hvordan vores kulturelle og samfundsmæssige struktur betinger vores liv. Ved at sætte projektbegrebet i centrum for en analyse af vores samtid har jeg forsøgt at beskrive de midlertidige vilkår, halve aftaler, ad hoc-løsninger og begejstrede attituder vi omgiver os med i vores hverdag. I mine bøger *Projektsamfundet* og *Projektmennesket* er det de strukturelle former, der betinger os, der analyseres. I teaterstykket er det det levede liv. Og i teateret er det meget nemmere at vise, hvordan alt det åbne og alt det positive langsomt river et menneske i stykker. Der kan altså bedrives en anden form for kritik ved blot at fremvise. Og få folk til at tænke over, hvad de selv gør: Hvad gør jeg ved et andet menneske med den halve aftale? Hvordan går jeg over mine egne grænser? Hvilke udnyttelser kan jeg holde til? Hvad udsætter jeg andre for? Så kan teateret og dramaet også noget med at artikulere flere sanser, som er lukket ned i en bog. I arbejdet med instruktøren, Egill Pállson, har jeg ofte mødt et 'det behøver vi ikke at sige, det løser vi med lyd'. Eller med handlinger. Eller med lys. Eller med ventetid. Idéerne bliver sansbare, og derfor går de meget bedre ind. Folk får det godt og dårligt på en anden måde.

Hvad kan den dramatiske tekst som sådan – og er det en generel omstændighed ved den dramatiske tekst eller er der også en drama/teaterhistorisk faktor på spil?

- Det, jeg og vi har forsøgt at genoplive her, er Bertholt Brechts lærestykke. At du lærer at se noget ved at gå i teateret, og at det skal katalysere nogle handlinger. Men det er faktisk ikke så meget teksten i sig selv, som den dramatisering den har fået i kraft af instruktør, koreograf, lyddesigner og ikke mindst skuespillerne, som gør den særlig. Det er nyt for mig at skulle skrive på den måde. Mit todimensionelle manuskript har fået en tredimensionel form, og derfor ligner det ikke teksten. Men den todimensionelle form gør det tredimensionelle stykke muligt.

Burde man bruge teatret på en anden måde end man gør? Er der et uopdaget potentiale?

- Det, vi har forsøgt her, er at bruge teoretisk tekst fra min bog, *Projektsamfundet*, sammen med dialogerne. Det gør, at vi har et kor, der forklarer strukturen, som betinger det liv, der leves på scenen. Ikke som undertekster, men i et metaforisk univers. De prøver at lære hovedpersonen Katrine at begå sig, fordi de har indset strukturen - de har så at sige læst *Projektsamfundet* inden de gik på scenen. Som sådan fungerer lærestykket som del, at vi lærer *sammen* med Katrine. Og jo mere Katrine spiller spillet, jo mere udhuler hun sig selv. Og her håber jeg, at man lærer noget om sig selv. Her skylder jeg i høj grad instruktøren Egill Pállson, at han stolte på mine teoretiske tekster mere end jeg selv gjorde.

der
det
anti-
igner
ny
ner
er?
er, at
der
risk
al
st
ni-
ne.
er

**“il faut
dramatiser
les idées”**

An
Gu
24

Jeg ved ikke, om det ligefrem er et uopdaget potentiale. Men jeg har da i hvert fald opdaget et potentiale i mig selv. Og på en måde fået et svar på, hvorfor jeg ikke har skrevet filosofibøger længe: Jeg savnede en anden genre at artikulere mig filosofisk i. Filosofi har for mig altid været livsfilosofi. Med teateret bliver det ikke bare levende filosofi, men også en filosofi der tester sig i det levede. Og det håber jeg, at få muligheden for at lave meget mere af.

Så du vil gerne lave mere teater - også uden teoretisk forlæg?

- Ingen kender skæbnen, men jeg vil da i hvert fald opsøge tilfældet. Jo, jeg planlægger at skrive mere teater også uden teoretisk forlæg. Det, som jeg har lært i filosofien er at tænke bagom den ret uproduktive skelnen mellem psykologi, samfundstilstand og værenstilstand og i stedet simpelthen beskrive de forskellige plan i ét plan. Her er metaforen, synekdoken og de andre troper mine venner, men skuespillere endnu mere. Det er som om de er i stand til at tale fra et dybere sted end deres indre, og det vil jeg helt sikkert kaste mig ud i, når nogen vil lave teater med mig. Det er en åben invitation.

Selv om jeg er pæredansk, så kommer jeg fra en tradition i fransk filosofi, hvor det ikke er mærkeligt at filosoffer skriver dramatik. Der er skikkelser som Camus, Sartre og Badiou forbilleder for teater og filosofi som parallelspor for en tilværelsesbeskrivelse. Med stykket *De danser alene* prøver jeg at lægge et sporskifte ud.

REPLIKKER FORÅR 2017
TEMA : REMAKES

LEDER

<i>af Nikolaj Scherfig & Jesper Bræstrup Karlsen</i>	4
ET LÆRESTYKKE <i>Anders Fogh Jensen om filosofi og dramatik</i>	8
RUNDSPØRGE <i>Julie Løvgren, Nordisk Film Distribution</i>	13
MAN SER DA HESTEOPERA, GØR MAN IKKE? <i>af Jokum Rohde</i>	14
MAN SKAL IKKE VÆRE FOR LOYAL <i>Interview med Rasmus Heisterberg</i>	20
RUNDSPØRGE <i>Birgitte Hald, Nimbus Film</i>	25
SÅ BAD JEG TIL DAN TURÉLL <i>Joan Rang om at dramatisere</i>	26
RUNDSPØRGE <i>Hanne Lund Joensen, Aarhus Teater</i>	31
BEDRE REMAKE END ALDRIG <i>Mette Heeno</i>	32
RUNDSPØRGE <i>Hans Henriksen, Aalborg Teater</i>	38
RUNDSPØRGE <i>Mette Wolf, Nørrebro Teater</i>	39
UD AF TEATRET OG OP PÅ LÆRREDET <i>Interview med Lærke Sanderhoff</i>	40
MANUSKRIFTESTOLEN <i>med Merete Kruse</i>	44

An
Gu
24

REPLIKKER udgives halvårligt af

Danske Dramatikere
Nørre Voldgade 12, 2. sal
1358 København K
tlf. + 45 33 45 40 35
www.dramatiker.dk
admin@dramatiker.dk

ISSN
1603-5208

OPLAG
1000

REDAKTØR
Anders Busk

REDAKTION
Nikolaj Scherfig, Jesper Bræstrup Karlsen,
Christina Bergholdt Knudsen & Anders Busk

TRYK
Eks-Skolens Trykkeri ApS

LAYOUT
Anders Busk

Artikler og læserbreve modtages gerne elektronisk på:
admin@dramatiker.dk eller sendt til forbundets adresse.

REPLIKKER NR. 29 udkommer oktober 2017.